

Esityspyyntö kunnille tehdä esityksiä uusiutuvan energian nopean kehittämisen alueiksi

Khall 30.03.2026 § 76
73/00.04.00/2026

Julkinen

Valmistelija kaavoittaja Mika Hakkarainen p. 040 187 7970.

Lupa- ja valvontavirasto pyytää kunnilta tietoa soveltuvista alueista uusiutuvan energian nopean kehittämisen alueiksi. Uusiutuvan energian nopean kehittämisen alueiden nimeämisen taustalla on tavoite sujuvoittaa hankkeiden lupamenettelyjä sekä nostaa uusiutuvan energian osuutta Suomessa ja EU:ssa.

Lainsäädännöllisesti uusiutuvan energian nopean kehittämisen alueiden nimeäminen perustuu lakiin uusiutuvan energian tuotantolaitosten lupamenettelyistä ja eräistä muista hallinnollisista menettelyistä (muutos 837/2025). 1.1.2026 lakiin lisättiin uusi luku, jossa säädetään uusiutuvaa energiaa koskevista nopean kehittämisen alueista sekä uudet kansalliset säännökset uusiutuvan energian nopean kehittämisen alueiden nimeämisestä, nimeämis päätöksen valmistelusta sekä alueilla sovellettavasta menettelystä.

Lupa- ja valvontavirasto tulee valmistelevaan nopean kehittämisen alueiden nimeämisestä päätöksen kunnista saatujen esitysten perusteella. Ensimmäisellä uusiutuvan energian nopean kehittämisen alueiden nimeämiskierroksella rajataan tarkasteltavat alueet koskemaan vain aurinkovoimatuotantoa ja mahdollisesti siihen liittyvää, samalla paikalla sijaitsevaa, energiavarastoa koskevaksi. Esitettävien alueiden tulee olla tähän käyttötarkoitukseen soveltuvia alueita, joista on tarvittavat selvitysaineistot.

Hyödyt nopean kehittämisen alueen nimeämisestä:

- mahdollisuus vauhdittaa uusiutuvan energian hankkeiden hakeutumista kuntaan tai toteutumista kunnassa
- nopean kehittämisen alueille sijoittuvien uusiutuvan energian hankkeiden lupakäsittelylle on lyhyemmät määräajat kuin muilla alueilla
- nopean kehittämisen alueiden hankkeet voidaan vapauttaa ympäristövaikutusten arviointimenettelystä ja Natura-arvioinnista tietyin edellytyksin.

Nopean kehittämisen alueiksi ei voi nimetä:

- alueita, jotka koostuvat merkittävässä määrin tuottavasta metsämaasta tai ruuantuotannossa olevista pelloista
- ojittamattomia luonnontilaisia suoalueita
- Euroopan unionin Natura 2000-verkostoon kuuluvia alueita
- luonnonsuojelulain 43§:ssä tarkoitettuihin luonnonsuojelualueisiin tai luonnonsuojelulain 15§:ssä tai 144 §:ssä tarkoitettuihin luonnonsuojeluohjelmiin kuuluvia alueita

- alueita, joihin sovelletaan luonnonsuojelulain 64, 65, 73, 77-79 tai 81§:ää
- tärkeimpiä lintujen ja merinisäkkäiden muuttoreittejä tai muita kuin edellä tarkoitettuja alueita, jotka ovat luonnonvaraisten eläimistön ja kasviston herkkyysskartoituksissa tai vastaavissa luonnontieteellisissä selvityksissä todettu olevan alttiita merkittäville ympäristövaikutuksille.

Esityksessä on tuotava esille, koskeeko esitys aurinkovoiman tuotantoa vai aurinkovoiman tuotantoa ja siihen liittyvää samalle paikalle rakennettavaa energiavarastoa. Alueen tulee olla yhtenäinen ja pinta-alaltaan yli 50 hehtaaria. Alueen liittyminen sähköverkkoon on myös alustavasti selvitetty sekä alueen on tullut muuttua ihmisen toiminnan seurauksena. Esitys tulee lähettää 17.4.2026 mennessä.

Paltamon kunnassa on tarkasteltu mahdollisia nopean kehittämisen alueita, jotka soveltuvat aurinkovoimaan annettujen kriteerien mukaisesti. Tarkasteluun on otettu ihmisen muokkaamat alueet kuten; turvetuotannossa olleita alueita tai ojitettuja metsämaita. Tarkastelussa on tuotu esiin sähköverkon (päälinjat) etäisyys alueisiin. Tarkastelussa on huomioitu myös vireillä olevia uusiutuvan energian hankkeet.

Kunta ei sitoudu kehittämään esitettyjä nopean kehittämisen alueita eikä maanomistajille aiheudu velvoitteita nimeämisestä. Alueiden mahdollinen kehittämien tapahtuu ensisijaisesti hanketoimijoiden toimesta kunnan edistäessä ja mahdollistamassa hankkeita.

Lupa- ja valvontavirasto tulee valmistelevaan nopean kehittämisen alueiden nimeämisestä päätöksen kunnista saatujen esitysten perusteella.

Liitteenä tarkastellut nopean kehittämisen alueet ja perustiedot.

1. PAL Nopean kehittämisen alueet kartta
2. PAL Nopean kehittämisen alueet kuvaus (ei julkinen)

Esittelijä

kunnanjohtaja Pasi Ahoniemi, p. 044 7500 001.

Kunnanjohtajan päätösehdotus:

Kunnanhallitus päättää esittää liitteen mukaisia uusiutuvan energian nopean kehittämisen alueita aurinkovoima- ja energiavarastoalueiksi ehdotettavaksi Lupa- ja valvontavirastolle.

Kunnanhallitus:

Kunnanhallitus hyväksyi kunnanjohtajan päätösehdotuksen.

Toimeenpano: ote, Lupa- ja valvontaviraston kirjaamo (esityksen lähetteessä tulee mainita esityspyynnön diaarinumero: LVV-U/36981/2026).

Muutoksenhakukielto (asia koskee valmistelua).